

G. A. Aho

**PYHÄN KASTEEN
SAKRAMENTTI**

1966

Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko

www.luterilainen.com

LUKIJALLE

Toivomme tämän esitelmän lujittavan kristittyjä kasteen opissa. Tri G. A. Aho on pitänyt sen Yhdysvalloissa ja antanut pyynnöstämme ystävällisesti sen meidänkin julkaistavaksemme. Esitelmässä käsitellään kastetta monipuolisesti: sen olemusta, vaikutusta ja velvoitusta. Kirjanen antaa monipuolista tietoa kysymykseen lapsikasteesta sekä itse Raamatusta että myös vanhoista kirkkoisista. Arvokasta on erityisesti Suomessa käytyä keskustelua ajatellen se, että tri Aho käsittelee perusteellisesti myös kasteen ja uudestisyntymisen suhdetta. Yhtä ajankohtaista maamme oloja ajatellen on esitelmän kolmas osa, jossa käsitellään kasteen velvoitusta meitä itseämme kohtaan sekä myös vanhempia, kummeja ja seurakuntaa kohtaan.

Toivomuksemme on, että tämä kirjanen saisi tulla avuksi ikään kuin puolueettomalta maaperältä keskusteluun, jota maassamme käydään kasteesta. Tämä kirjanen johdattaa meidät uskon ja opin lähteelle, Raamattuun. Usein maassamme käydyssä keskustelussa on vedottu siihen tilanteeseen, jossa kastetut yleensä elävät, ja tehty siitä oppia koskevia johtopäätöksiä.

Vaikka aiheellisesti arvostellaankin kasteen väärinkäyttöä ja vastustetaan hengellistä suruttomuutta, niin ei näistä ilmiöistä tule tehdä oppia koskevia johtopäätöksiä. Jos niin tehdään, sivuutetaan luterilainen raamattuperiaate. Jotkut taasen ovat halunneet pitää kiinni kasteen uudestisyntyvästä voimasta, mutta eivät ole riittävästi teroittaneet kasteen velvoitusta jokapäiväisessä parannuksessa ja kristillisessä paikallisseurakunnassa. Uskomme tämän kirjaseen olevan sekä mielenkiintoinen että hyödyllinen niille, joille raamatullinen oppi kasteesta on tärkeä ja jotka haluavat päästä selville tästä opin-kohdasta.

Julkaisija

SISÄLLYS

PYHÄN KASTEN SAKRAMENTTI

Mitä on oikea kristillinen kaste	4
Mikä on kasteemme hyöty ja siunaus	11
Mihin kasteemme meitä velvoittaa	18

PYHÄN KASTEEN

SAKRAMENTTI

Ranskan kuningas Ludvig Pyhä lausui kasteestansa: «Ne kolme pivollista vettä, jolla minua silloin valeltiin, ovat kalliimmat kuin se kruunu, jota nyt päässäni kannan.» Todellakin se kunnia ja autuus, jonka saimme kasteessamme, on tuhat kertaa suurempi kuin kaikki maailman valtakunnat. Mutta on vain harvoja, jotka osaavat antaa kasteelle oikean arvon. Koko kristikunta on kasteen opissa hajaantunut moniin ja ristiriitaisiin käsityksiin jättäen luterilaisen kirkon miltei yksinään seisomaan siinä autuuttavassa opissa, minkä Jumalan pyhä Sana kasteesta antaa, ja luterilaisiksi tunnustautuvienkin keskuudessa on vääriä käsityksiä tässä opissa. On siis tärkeää ja hyödyllistä syventyä tähän asiaan.

MITÄ ON OIKEA KRISTILLINEN KASTE

Onhan kaste itsessään kovin yksinkertainen toimitus - kolmesti valellaan tai pirskotetaan kastettavan pää vedellä ja lausutaan sanat: «Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.» Samoin kuin pitaallinen Naeman loukkaantui profeetan yksinkertaiseen neuvoon ja halveksui Jordanin vettä, samoin ihmisjärki halveksii kasteen vettä ja pitää sitä voimattomana puhdistamaan synnistä ja antamaan iankaikkisen elämän. Ei siis ihme, että kastetta usein pidetään pelkkänä kirkollisena tapana, jossa lapselle annetaan nimi, tai kuvitellaan sillä olevan jonkinlainen taikavoima. Nykyaikana monet, jotka silti itse tahtovat lukeutua lu-

terilaiseen kristikuntaan, sallivat lastensa kasvaa monen vuoden ikään kastamattomina.

Kaikki reformoidut kirkot - nekin, jotka hyväksyvät lapsikasteen, - pitävät kastetta ainoastaan vertauskuvana ja merkkinä. Heidän mielestään se vain kuvaa Kristuksen toimittamaa puhdistusta ja on merkki siitä, että olemme otetut seurakuntaan. Ne monet lahkot, jotka hylkäävät lapsikasteen, tekevät kasteesta tykkänään ihmistyön ja ansion. He takertuvat tämän toimituksen muodollisiin puoliin ja tekevät kasteen voimattomaksi.

Reformoitujen yhteisenä perusvirheenä on se käsitys, että Jumala tekee työtään välittömästikin ihmisen pelastamiseksi, siis ilman sanaa ja sakramentteja. Tästä johtuu, etteivät he pidä kastetta Jumalan todellisena pelastusvälineenä, vaan ainoastaan pelastuksen vertauskuvana ja panttina niille, jotka uskovat. Me taas luterilaisina kristittyinä pidämme lujasti kiinni siitä selvästä Raamatun opista, että Jumala on antanut kirkolleen varmat ja selvät välineet, sanan ja sakramentit, joiden kautta Hän saattaa ihmisiä uskoon sekä pitää ja varjelee heitä uskossa. Syystä nimitämme niitä armonvälikappaleiksi, koska yksinomaan niiden kautta Jumalan pelastava armo tulee omaksemme. Tiedämme kyllä Jumalan voivan pelastaa ihmisen ilman näitä välineitäkin, samoin kuin Hän voisi pitää meitä hengissä ilman ruokaa tai talvipakkasessa lämpimänä ilman vaateustakin. Mutta tekeekö Hän niin? Niin kauan kuin Jumala antaa ruokaa ja vaatteita, olisi suurinta hulluutta luulla Jumalan pitävän meitä hengissä ilman niitä. Koska Jumala on antanut meille välikappaleet, joiden kautta hän on luvannut meidät pelastaa, olisi Jumalan kiusaamista luulla, että pelastumme ilman niitä. Kaste on meille Jumalan antama armonvälikappale, se on pyhä sakramentti.

Mutta ennen kuin voimme käydä osoittamaan, miten kaste tällaisena välikappaleena todella autuuttaa ihmisen, meidän täytyy osoittaa, että juuri se kaste, jolla olemme kastetut, on oikea autuuttava kaste.

Kasteenuudistajat väittävät, että ainoastaan veteen upottaminen on oikea kaste. Tälle väitteelle he hakevat tukea Raamattusta ja kirkkoisistä. Heidän selityksensä mukaan kreikan kielin sana «baptitso» ei tarkoita ollenkaan kastamista, vaan upottamista. Kun evankeliumeissa käytetään tätä sanaa astioiden, pöytien yms. pesemisestä, on selvää, ettei se voi tarkoittaa yksinomaan upottamista. Kun puhutaan Pyhällä Hengellä kastamisesta (Luuk. 3:16, Apt. 1:5), olisi luonnotonta sanoa, että se oli Pyhään Henkeen upottamista. Kun ensimmäisenä helluntaina kastettiin kolme tuhatta henkeä, ei Jerusalemissa ollut jokea eikä järveä, niin että tämä suuri joukko olisi voitu upottamalla kastaa. Gazan lähetytyillä, missä Filippus kasti etiopialaisen kamaripalvelijan (Apt. 8:36,38), saattoi olla korkeintaan pieni kevätpuro, joka kesäisin oli melkein kuiva. Kun Ananias kasti Sauluksen Damaskossa, Juudaan huoneessa, on perusteetonta luulla, että siellä olisi ollut amme upottamista varten. Kun Filipin vanginvartija otti Paavalin ja Siilaan huoneeseensa «samalla yön hetkellä» ja kun «hänet ja kaikki hänen omaisensa kastettiin kohta» (Apt. 16:33), on ilmeistä, että sitä ei voitu tehdä upottamalla.

Entä kirkkoisät? Kirjassa «Kahdentoista apostolin opetus», mikä on kirjoitettu ensimmäisellä vuosisadalla, jolloin muutamia apostoleita vielä lienee ollut elossa, sanotaan mm. näin: «Valele päähän kolmesti vettä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.» Justinus Marttyyri (110 - 165 jKr.) mainitsee kirjassaan «Apologia», että perkeleet ovat ruvenneet matkimaan kristillistä kastetta, kun epäjumalain papit temppeleissään pirs-kottavat itseänsä vedellä. Jos tämä pirs-kottaminen oli oikean kasteen matkimista, oli kristityillä tapana kastaa pirs-kottamalla. Tertullianus (145 - 220 jKr.) mainitsee kirjassaan «De Baptismo» «veteen kastamisesta» ja «pirskottamisesta» ja kirjoittaa sen 4. luvussa: «Ei ole lainkaan väliä, kastetaanko ihminen meressä tai lammikossa, virrassa tai maljassa, järvessä tai ruuhessa.» Monista kuvista ja piirroksista, jotka ovat säilyneet tuolta

ajalta, mainitsemme yhden. San Caliston katakombissa Roomassa on tuolta varhaiselta ajalta eräässä hautakivessä kuva, joka esittää Jeesuksen kastetta. Siinä esitetään Jeesus Jordanin matalassa vedessä, ja Kastaja seisoo rannalla valellen kädellään vettä Vapahtajan päähän.

Nämäkin ovat omiaan osoittamaan, mikä käsitys varhaisilla kristityillä oli kasteen muodosta. Yleensä ilmenee, että noina kristinuskon alkuaikoina kastettiin ihmisiä valelemalla, pirskotamalla ja upottamalla, eikä näihin muotoihin kiinnitetty erityisempää huomiota. Kyprianus (200 - 258 jKr.) kertoo kirjassaan Fidukselle piispain kokouksesta, jossa hän ja 66 hänen virkaveljeään ovat suuressa yksimielisyydessä neuvotelleet kasteesta. Kun sairaita oli saatettu hätäkasteeseen pirskotamalla ja kun jotkut olivat ruvenneet epäilemään sellaisen kasteen pätevyyttä, lausutaan siitä kokouksen päätöksenä mm. näin: «Älköönkään kukaan vaivatko itseään sillä, että sairaita on ainoastaan pirskotettu tai valeltu.»

Me kastamme valelemalla, kasteenuusijat upottamalla. Me emme kiinnitä suurta huomiota kasteen muotoon, kunhan se tapahtuu kolmiyhteisen Jumalan nimeen. «Sillä vesi itsessään on paljas vesi»; jos vettä on vähän tai paljon, ei se vaikuta asiaan. Mutta Jumalan sanan kanssa yhdistettynä vesi on kaste, se on armorikas elämän vesi. Koska veden paljous tai vähyys ei vaikuta mitään kasteen olemukseen ja hyötyyn ja koska pirskotaminen ja valeleminen on soveliaa ja käytännöllisin keino, kirkkomme on ottanut tämän tavan yleisesti käytäntöön. Emme tuomitse uudestikastajien upottamista sinänsä, jos he jättäisivät sen ehdonvallan asiaksi, mutta me hylkäämme ja tuomitsemme heidän väitteensä, että ainoastaan upottaminen olisi oikea kaste, koska he näin riistävät kasteesta kaiken lohdutuksen ja tekevät siitä pelkän ihmistyön ja ansion.

Kasteemme tahdotaan tehdä mitättömäksi myös sen tähden, että se on lapsikaste. Ensimmäinen väite on se, että pieni lapsi

on synnitön eikä tarvitse kastetta. Annamme Raamatulle puheenvuoron. «Katso», sanoi David, «minä olen synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siittänyt.» Ps. 51:7. Mooses välittää: «Ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudesta saakka.» 1 Moos. 8:21. Job kysyy: «Syntyisikö saastaisesta puhdasta? Ei yhden yhtäkään.» Job 14:4. Jeesus vakuuttaa: «Mikä lihasta on syntynyt, on liha.» Joh. 3:6. Paavali todistaa: «Joiden joukossa mekin kaikki ennen vaelsimme lihamme himoissa, noudattaen lihan ja ajatusten mielitekoja, ja olimme luonnostamme vihan lapsia niin kuin muutkin.» Ef. 2:3. Johannes kirjoittaa: ”Jos me sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me eksytämme itsemme ja totuus ei ole meissä.” 1 Joh. 1:8. Johannes ei tässä puhu synnin tekemisestä, vaan synnistä, joka «meillä on». Kuinka voisivat myös pienet lapset sairastua ja kuolla, jos ei heissä ole syntiä, sillä kipu ja kuolema on synnin palkka? Kuinka voisi myös lapsissa niin varhain ilmetä kateutta, vihaa, valhetta, tottelemattomuutta sekä vastenmielisyyttä hyviin ja jumalallisiin asioihin, jos ei synnin myrkkö olisi heidän olemuksessaan? Raamattu ja kokemus todistavat aivan selvään perisyntien olevan olemassa. Tämä perintöpaha ei ole mikään luonnon heikkous, vaan hirmuinen, sanoin kuvaamaton ihmishengen, -sielun ja -ruumiin turmelus, jonka tähden olemme Jumalan iankaikkisen vihan ja kadotuksen alaiset. Tästä ei voi pelastaa mikään rukous eikä ihmistyö, vaan Jumalan täytyy ihminen kokonaan luoda eli synnyttää uudesti, kuten Paavali sanoo: «Jumala on eläviksi tehnyt teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja synteihinne.» Ef. 2:1. Ja kuten Jeesus todistaa: «Jos ei ihminen synny uudesti, ei hän voi nähdä Jumalan valtakuntaa.» Joh. 3:3. Niin kuin me luonnostamme olimme vihan lapset, niin olemme kasteen kautta tulleet Jumalan lapsiksi. Jumalan Henki liikkui vetten päällä, kun maailma alussa luotiin, ja kasteen vedessä liikkuu Jumalan Henki, kun Hän luo ihmisen uudestaan. Totta kai lapsenkin täytyy tulla Jumalan pyhän, näkymättömän seurakunnan jäseneksi päästäkseen tai-

vaan autuuteen. Tähän seurakuntaan tullaan juuri kasteen kautta, kuten Paavali todistaa näkymättömästä uskovien seurakunnasta: «puhdistaen sen vedellä pesten sanan kautta.» Ef. 5:26.

Mutta käskeekö Raamattu kastaa lapsia? Kysymme: Kielteekö Raamattu kastamasta lapsia? Ei kiellä, vaan Jeesus käski: «Menkää ja tehkää **kaikki** kansat minun opetuslapsikseni kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää.» Matt. 28:19,20. Täytyyhän tuohon sanaan «kaikki» kuulua lastenkin. Kun apostolit kastoivat kokonaisia perhekuntia, olisi ollut luonnotonta, jos ei noihin perheisiin olisi kuulunut lapsiakin. Ja tarkoittiko Jeesus sanoessaan «Sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkääkä estäkö heitä», että meidän on ainoastaan rukoiltava pienten lasten puolesta? Jos luulet hänen voivan siunata lasta köyhän rukouksesi kautta, kuinka et usko hänen siten voivan siunata sen sakramentin kautta, josta Pietari todistaa: «Vesi nyt teidätkin pelastaa kasteena» 1 Piet. 3:21. Jos vanhassa liitossa lapsi otettiin ympärileikkauksen kautta 8 -päiväisenä Jumalan armoliittoon, kuinka voidaan kieltää uuden liiton lapsilta kasteen armo. Nimittäähän apostoli kastetta «ympärileikkaukseksi», joka ei ole «käsin tehty» (Kol. 2:11,12), osoittaen siten, että tämä uuden liiton sakramentti vastaa vanhan liiton ympärileikkausta. Pietari vakuuttaa kasteesta ja Pyhän Hengen lahjasta: «Teille ja teidän **lapsillenne** on tämä lupaus annettu.» Apt. 2:39.

Lapsikasteen hylkääjät väittävät myös, ettei kaste hyödytä lapsia, koska he eivät sitä ymmärrä eivätkä voi uskoa. Onko sitten aikuisella kyky luonnostaan ymmärtää hengellisiä asioita? Raamattu sanoo: «Ei ole ketään ymmärtäväistä.» Room. 3:11. «Luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutusta eikä hän voi sitä ymmärtää.» 1 Kor. 2:14. Usko ei ole milloinkaan ihmisjärjen, vaan Pyhän Hengen työ, kuten Jeesus sanoo: «Se on Jumalan teko, että te uskotte häneen, jonka Jumala on lähettänyt.» Joh.

6:29. Sen tähden tunnustamme Lutherin kanssa: «Minä uskon, etten minä omasta ymmärryksestäni enkä voimastani voi Jeesukseen Kristukseen, minun Herraani uskoa enkä hänen tykönsä tulla.» Jeesus osoittaa selvästi, että lapsi voi uskoa, sanoessaan: «Joka pahentaa yhdenkään näistä pienistä, jotka uskovat minuun.» Jos ei lapsi voisi uskoa, ei lapsi voisi pelastua, sillä «ilman uskoa on mahdotonta olla otollinen», Hebr. 11:6. Jos nyt Jumalan täytyy vaikuttaa usko niin aikuisessa kuin lapsesakin, kummassa luulet Jumalan helpommin voivan synnyttää uskon: aikuisessako, joka on piintynyt Jumalan työn vastustamiseen, vai lapsessa, jossa Jumalaa vastustava synnin voima uinuu vielä perisyntisen siemenessä? Tosin ei pieni lapsi, jossa Pyhä Henki on uskon vaikuttanut, ole uskostaan tietoinen, mutta hänellä on kuitenkin pelastava usko. Eihän aikuinenkaan kristitty usko ainoastaan silloin, kun hän on siitä tietoinen. Kun kristitty nukkuu tai on tiedottomassa tilassa, hän uskoo silloinkin. Kuka epäilee, ettei hän perisi taivaan autuutta, jos hän kuolisi tajuihinsa tulematta?

Kasteenuusijat vetoavat Tertullianukseen, joka eräässä kirjoituksessaan neuvoo, ettei lapsia kiirehdyttäisi varhain kasteella. Tällä he luulevat todistavansa, että toisella vuosisadalla ei lapsia kastettu. Päinvastoin tämä todistaa, että silloin lapsikaste oli yleinen, koska Tertullianus erehtyy sitä vastustamaan. Kyprianus vakuuttaa terävästi kirjeessään Fidukselle, josta jo mainitsimme, kaikkien kokoukseen osallistuneiden piispojen mielipiteen olleen se, että lapset on kastettava, ei ainoastaan kahdeksan päivän vanhana, vaan aikaisemmin. Hän sanoo: «Jos suurimmillekin syntisille annetaan synnit anteeksi (eikä ketään estetä kasteelta ja armosta), paljoa enemmän tulisi meidän kavahtaa estämästä äskensyntynyttä lapsukaista, joka ei ole syntiä tehnyt.» Ennen Kyprianusta kirjoitti Justinus Marttyyri: «Aikamme kristittyjen joukossa on monta, sekä miehiä että naisia, kuudenkymmenen ja seitsemänkymmenen vuoden vanhoja,

jotka on tehty opetuslapsiksi pienokaisina.« Opetuslapsiksi heidät oli tehty pyhässä kasteessa.

Olemme nähneet, että kasteemme muoto ja lapsikaste on oikea kristillinen kaste sellaisena, kuin Kristus on sen säätänyt ja jollaisena se on ollut käytännössä kristillisessä kirkossa alusta asti. Tahdomme nyt katsella kasteemme hyötyä.

MIKÄ ON KASTEEMME HYÖTY JA SIUNAUS?

Verrattomat ovat Lutherin sanat Katekismuksessamme: «Kaste vaikuttaa syntien anteeksisaamisen, vapahtaa kuolemasta ja perkeleestä ja antaa iankaikkisen autuuden kaikille, jotka uskovat Jumalan sanat ja lupaukset.« Niin suuret ja ihmeelliset ovat kasteemme tuottamat edut, ettemme tule täällä emmekä taivaassakaan saamaan mitään sen enempää, kuin jo kasteessa olemme saaneet. Niin kuin meidät on kastettu kolmiyhteisen Jumalan nimeen, niin voimme sovelluttaa nämä kolme hyötyä jumaluuden kolmeen persoonaan.

«Kaste vaikuttaa syntien anteeksisaamisen.« Kun meidät kastettiin Pojan nimeen, hän puki meidät täydellisellä, iankaikkisella vanhurskaudella, jonka hän hankki meille elämällään ja kuolemallaan. «Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet.« Gal. 3:27. Kristukseen puettuna oleminen ei ole muuta kuin kaikkien hänen hyvien töittensä omakseen saamista, kokonaan Kristuksella, hänen pyhyydellään ja vanhurskaudellaan verhotuksi tulemista. «Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut?» Room. 6:3. Me saimme omaksemme kaikki hänen kuolemansa hedelmät. Syntimme, sekä perisynti että tekosynnit, annettiin anteeksi, kuten Ananias sanoi Saulukselle: «Anna kasta itsesi ja pestä pois syntisi» Apt. 22:16 ja kuten Pietari sanoi: «Ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteek-

sisaamiseksi.« Apt. 2:38. Kasteemme ei siis ollut ainoastaan kuva puhdistuksesta, vaan todellinen puhdistus, niin kuin Paa-
vali kirjoittaa: «puhdistuen sen vedellä pesten sanan kautta». Miten sanomattoman suuri on kasteemme lohdutus, että olemme siinä saaneet kaikki syntimme anteeksi ja tulleet Jumalan edessä vanhurskaiksi! Sillä niin kuin Kristukselle oli mahdollista kuolla syntiemme tähden ennen kuin olimme vielä maailmaan syntyneet, samoin hän on kasteessa antanut anteeksi meille kaikki, aivan kaikki synnit. Kristus hankki ja lahjoitti sinulle kuolemallaan täydellisen anteeksisaamisen ja autuuden, ja kasteessa hän ei antanut sinulle ainoastaan tätä autuutta, vaan antoi myös kirjallisen todistuksen siitä. Nyt, kun perkele, paha omatunto ja Jumalan laki tahtovat tehdä autuutemme epäilyksen alaiseksi, meillä on kasteessamme vahva, kirjallinen todistus, jolla voimme osoittaa anteeksiantamuksen ja autuuden kuuluvan meille. Mielenkiintoista on huomata, että puhuessaan kasteesta vanhat kirkkoisät melkein poikkeuksetta mainitsevat, että olemme saaneet siinä syntimme anteeksi. Se on heille «kuolemattomuuden vaippa», «autuuden peso» ja «pelastava vesi», jossa «meidät pestään synneistämme».

Kaste «vapahtaa kuolemasta ja perkeleestä». Se tapahtui, kun meidät kastettiin Pyhän Hengen nimeen. Maailmaan syntyessämme me tulimme kuoleman ja perkeleen valtakuntaan, sillä esivanhempiemme rikkomuksen tähden me olimme kuolleet sille elämälle, joka on Jumalasta. Meidän täytyi uudestisyntyä päästäksemme Jumalan valtakuntaan. Mutta niin kuin ei ihminen itse vaikuttanut mitään siihen, että hän syntyi vanhemmistaan tänne synnin ja kuoleman maailmaan, niin ei ihminen vaikuttanut itse mitään siihenkään, että hän syntyi pyhässä kasteessa uudestaan Jumalan lapseksi ja taivaan valtakunnan kansalaiseksi. Tämän syntymisen on kokonaan Pyhä Henki vaikuttanut. Se on syvä jumalallinen salaisuus. «Älä ihmettele, että sanon sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti, ylhäältä. Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan,

mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee; niin on jokaisen, joka on Hengestä syntynyt. « Joh. 3:7,8. Niin kuin emme voi ymmärtää ihmiselämän alkua ja luitemme syntymistä äidin kohdussa, niin emme voi ymmärtää, miten kasteessa on tapahtunut uusi syntyminen, taivaallisen elämän alku. Tiedämme vain, että kasteessamme olemme syntyneet uudesti; sillä Jeesus sanoo, että ihminen syntyy uudesti vedestä ja Hengestä (Joh. 3:5). Paavali sanoo kastetta «uudestisyntymisen pesoksi ja Pyhän Hengen uudistukseksi» (Tiit. 3:5). Vanhat kirkon opettajat, Justinus Marttyyri, Tertullianus, Gregorius, Augustinus ym. nimittävät kastetta uudestisyntymisen sakramentiksi. Samoin kirjoittaa Luther monissa paikoissa.

Mitä tämä uusi syntyminen on? Luther kirjoittaa: «Sillä kastetuissa syntyy paitsi sitä, että Pyhä Henki kasteessa heidät uudestaan synnyttää ja uudistaa taivaalliseen vanhurskauteen ja iankaikkiseen elämään, myöskin uusi valo ja liekki, uudet ja hurskaat taipumukset, jumalanpelko, turvautuminen Jumalaan, toivo jne. ja syntyy uusi tahto.» Sanalla sanoen uusi syntyminen oli uuden elämän syntyminen; meissä alkoi elää uusi ihminen, josta Johannes kirjoittaa. ”Eikä hän saata tehdä syntiä, sillä hän on Jumalasta syntynyt.” 1 Joh. 3:9. Tämän uuden, sisällisen ihmisen, joka rakastaa Jumalan lakia, vihaa syntiä, tajuaa ja tavoittelee jumalallisia asioita, on kasteessa synnyttänyt Pyhä Henki, joka tuli ihmiseen asumaan. Tämän «Pyhän Hengen uudistuksen kautta, joka runsaasti päällemme vuodatettiin», meistä tuli Jumalan rakkaita lapsia, joihin ei synnillä, kuoleamalla ja perkeleellä ole enää mitään oikeutta. Meidät siirrettiin pimeyden valtakunnasta rakkaan Pojan, Jeesuksen, valtakuntaan. Me tulimme Jumalan silmissä kaikkia enkeleitä ja luotuja niin paljon ihanammiksi ja kirkkaammiksi kuin taivas on maata ihanampi. Kristuksella Jeesuksella verhottuina ja Pyhän Hengen asuinsijoina meistä tuli taivaan valtakunnan pyhiä kansalaisia ja Jumalan perheväkeä. Se Jumala, joka luomistöiden jälkeen katsoi kaikkia tekojansa ja sanoi: «Katso, ne ovat sangen

hyvät«, katsoi myös meihin, kun Pyhä Henki oli kasteen pesossa meidät uudestisyntyttänyt, ja Hän sanoi: «Aivan kaunis olet sinä, armaani; ei yhtään virhettä ole sinussa.» Kork. v. 3:7. Sielu, etkö iloitsisi tästä?

Kaste «antaa iankaikkisen autuuden kaikille, jotka uskovat Jumalan sanat ja lupaukset«, sillä Isä Jumala teki kasteessa kanssamme iankaikkisen liiton ja antoi lujat Daavidin armot. Hän otti meidät lapsikseen. Hän sääsi taivaan kaikkine aarteineen meille iankaikkiseksi perinnöksi. Hän sitoutui Isänämme meitä holhoamaan - varjelemaan vaaroissa, pelastamaan pahasta, lohduttamaan murheissa, kantamaan ja tukeman kaikissa koettelemuksissa ja vaivoissa ja korjaamaan meidät kuolemassa taivaalliseen kotiinsa. Ei mikään liitto ole tämän liiton vertainen, jonka Jumala on kasteessa solminut kanssamme.

Totisesti on se autuus, minkä kolmiyhteinen Jumala on kasteessa meille antanut, niin suuri ja ihmeellinen, että valistunein ja palavinkin kristitty on ruvennut vasta sen alkeita käsittämään. Miettikäämme siis sen sisältöä yöllä ja päivällä! Lohduttakaamme itseämme sen lupauksilla kaikkia synnin, pahan omantunnon, kuoleman, perkeleen ja oman lihamme juonia vastaan!

Näitä kasteen kalliita etuja ajatellessa täytyy sääliä niitä monia pienokaisia, joiden vanhemmat huolimattomuudellaan estävät heitä vuosikausia näin suuren armon osallisuudesta. Jos nuo vanhemmat edes hiukankaan käsittäisivät kasteen hyötyä, he eivät saattaisi niin huolimattomina viivyttellä lastensa kastamista!

Mutta tapahtuuko jokaisessa kasteessa uusi syntyminen ja onko jokainen kastettu saanut sen tuottamat edut itsellensä? Ne, jotka ovat lapsina kastetut, ovat myös silloin uudestisyntyneet. Mutta mikäli ihminen kastetaan aikuisena, ei kaste aina vaikuta uutta syntymistä, jos ei Jumala ole saanut sanallaan kastettua taivuttaa ja valaista. Siksi täytyy aikuisten kasteen

edellä käydä Jumalan sanan opetuksen, että kastettavassa heräisi pelastuksen tarve ja luottamus Kristukseen ainoana Vapahtajana. Ja mitä enemmän Jumalan Henki sanalla saa tehdä työtään kastamattomassa ihmisessä, sitä suuremmaksi tulee hänessä halu päästä kasteen kautta Jumalan armoliittoon. Mutta jos aikuinen ihminen kääntymättömänä kastetaan ja hän tulee jäljestäpäin uskoon, ei häntä kuitenkaan tarvitse kastaa uudestaan. Sillä vaikka hän ei ottanut uskossa vastaan Jumalan lahjoja eikä omistanut Jumalan lupauksia kastettaessa, Jumalan lahjat ja lupaukset olivat kuitenkin hänelle annettu. Ja lahjojaan ja kutsumistansa Jumala ei kadu.

Kastettu siis uskoon tullessaan palaa omistamaan sitä, minä Jumala kasteessa oli hänelle antanut, sillä Jumalan lahjat ja lupaukset annetaan kasteessa jokaiselle, vaikka hän ei uskoisi-kaan. Samoin ehtoollisessakin uskon ottaa vastaan Jeesuksen totisen ruumiin ja veren, joka on edestämme annettu ja vuodatettu syntien anteeksiantamukseksi, mutta epäuskonsa tähden hän ei niistä hyödy, vaan saa itsellensä tuomion.

Kun lapsena kastettu ihminen lankeaa pois kasteensa armosta, eikö kaste ole mennyt mitättömäksi? Siinä käsityksessä on paljon ihmisiä, paljon itseään luterilaisiksi sanoviakin. Kun kasteen liitto on kerran rikottu, se on heidän mielestään kadottanut kaiken merkityksensä. Kaikki paino pannaan parannukselle. Uskoon tultuaan tällainen ihminen koettelemusten ja epäilysten hetkinä ei ajattele kastettaan eikä lohduta sillä itseään, vaan sanoo: «Olen tehnyt parannuksen.» Parannuksesta on tullut hänelle armonvälirikappale. Siitä hän etsii lohdutusta. Sen turviin hän pakenee.

On selvää, että epäuskossa elävä ihminen on Jumalan vihan ja tuomion alainen, vaikka onkin kastettu. Jos hän pysyy epäuskossaan, ei kaste voi häntä pelastaa, vaan hänen täytyy vajota iankaikkiseen kadotukseen. Sillä «joka ei ole kuuliainen Pojalle, ei ole näkevä elämää, vaan Jumalan viha pysyy hänen pääl-

länsä«. Joh. 3:36. Mutta syy ei ole kasteessa, vaan ihmisessä itsessään. Onhan kaikkien synnit sovitettu Kristuksen kuolemassa ja koko maailma vanhurskautettu hänen ylösnousemisessaan. Eikä Kristuksen meille ansaitsemaa autuutta vähennä yhtään, vaikka ei kukaan sitä uskoisi, sillä se on iankaikkinen ja täydellinen lunastus. Ei kastekaan ja siinä annettu autuus huonone yhtään siitä, vaikka ei ihminen sitä uskoisikaan. Ajattellaanpa, että olisi varakas isä, joka testamentissaan säätäisi suuren omaisuutensa pojalleen. Tuo poika jättää isänsä rikkaan kodin ja kuljeksii maailmalla. Sitten isä kuolee. Poikaa etsitään ja hänelle ilmoitetaan isänsä jättäneen hänelle suuren perinnön. Jos poika sanoisi: «Testamentti on mitätön, kun olen kulkenut maailmalla», eikä menisi omistamaan perintöään - sanokaahan, menisikö perintö ja rikkaus olemattomaksi. Eipä suinkaan. Poika vain jäisi siitä osattomaksi, kun ei käynyt sitä omistamaan. Näin on kasteemme laita. Siinä on Jumala tehnyt kanssamme iankaikkisen liiton; siinä on lahjoitettu meille anteeksiantamus, Jumalan lapsioikeus, iankaikkinen autuus ja taivaan kunnia. Vaikka ihminen luopuu tästä ja kulkee synnin polkuja, kaste ja sen tuottamat aarteet pysyvät kuitenkin hyvinä. Evankeliumi ilmoittaa luopiolapselle hänelle kuuluvasta rikkaudesta ja kutsuu häntä sitä omistamaan. Jos hän noudattaa kutsua ja tekee parannuksen, hän on ainoastaan palannut omistamaan kasteessa saatua autuutta. Jos hän ei ota kutsua vastaan, hänen on kuoltava synneissään.

Koska kasteessa kolmiyhteinen Jumala on tullut omaksemme ja kaikki Jumalan hyvät työt on meille lahjoitettu, ei meillä saata olla enää mitään muuta autuutta kuin se, minkä kasteessa saimme. Ei yksikään lankeemuksesta uskoon tultuaan saa Jumalalta mitään uutta autuutta. Hän saa sen yhden kokonaisen, täydellisen, iankaikkisen autuuden, mikä meille jo kasteessa annettiin. Parannus, kääntymys ei ole muuta kuin palaaamista kasteen armoon. Asiaa voisimme vielä valaista vertauksilla. Pietari vertaa kastetta Nooan arkkiin. Ei suinkaan tuo pe-

lastava arkki edes heilahtanut, kun kyyhkynen sieltä lensi ulos. Mutta tulvavesissä ei kyyhkysellä ollut paikkaa, missä levätä. Se olisi hukkunut, ellei se olisi palannut jälleen arkkiin. Niin ei kasteen arkki muuttunut, kun ihminen siitä pyrähti maailman tulvavesiin. Mutta siellä hän ei löydä lepopaikkaa eikä pelastusta. Ja niin kuin Nooan käsi oli arkista ojennettuna kyyhkystä vastaanottamaan, niin on Jumalan armokäsi kasteen arkista ojennettuna vastaanottamaan kasteen armosta luopunutta ihmislasta. Joka siihen palaa, hän pelastuu. Tai ajatelkaamme, että kaksi miestä tekee kauppakirjan; tuo liitto vahvistetaan laissa, Jos nyt toinen ei aio menetellä sen mukaan, ei liitto silti ole mitätön; sen saa rikkoja pian huomata, kun toinen vetää asian oikeuteen. Se liitto, jonka Jumala on kasteessa meidän kanssamme tehnyt, ei mennyt mitättömäksi, vaikka me sen rikkoimme. Jumala pysyi uskollisena, eikä hän aiokaan sitä rikkoa. ”Sillä vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty, eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi.” Jes. 54:10.

Kuinka hirmuinen onkaan niiden kadotus, jotka ovat saaneet kasteessa omakseen näin suuren autuuden ja ovat työntäneet sen epäuskossa luotaan. Kuinka polttava onkaan siellä se Jumalan vihan liekki, mikä kasteen vedellä täällä oli sammutettu. Voi sitä aikaa, kun kasteen äärettömät edut ovat muuttuneet äärettömäksi tappioksi - sen siunaus ainaiseksi kiroukseksi, sen ilo iankaikkiseksi itkuksi, sen tuottama autuus helvetin loppumattomaksi vaivaksi!

Ahkeroinaan meidän siis uskollisesti käyttää kasteemme armoa. Olkoon se meidän ilomme ja lohdutuksemme, ei ainoastaan silloin, kun olemme kasteen armossa pienestä pitäen varjellut, vaan myös silloin, kun olemme tuhlaajalapsen retkiltä siihen jälleen palanneet. Sanokaamme synnille: «Et sinä saa minua hallita etkä kadottaa, koska kasteessa olen pukeutunut päälleni Kristuksen.» Sanokaamme perkeleelle: «Sinulla ei ole mitään osaa ja arpaa minuun, koska olen kasteessa syntynyt Jumalan

lapseksi ja taivaan perilliseksi.« Ja sanokaamme kuolemalle: «Et sinä voi hävittää tätä ruumista, joka kasteen pyhällä vedellä on pirstotettu; vaikka vietkin ruumiini hautaan, se nousee jälleen seppelöitynä iankaikkisella kirkkaudella ja kunnialla.« «Se on totinen tosi«, sanoo Luther, «että ken on kastettu ja uskossa omistaa Kristuksen sydämessään, hän on Jumalan edessä vanhurskas, vaikka hänessä olisi koko maailman synnit; sillä vanhurskauteen verraten ne ovat kuin pisara meressä. Ei kukaan voi kyllin uskossa ihmetellä kristityn vanhurskautta ja pyhyyttä, vielä vähemmän sitä voisi käsittää ihmisjärjellä. Siksi tulee jokaisen evankeliumia käsittävän Kristukseen uskovan olla hyvällä mielellä ja sydämen yksinkertaisuudella unohtaa syntinsä ja pitää itsensä ainoastaan uutena, puhtaana, kirkkaana ihmisenä, jota aurinko, kuu ja pyhät enkelit Polla katselevat, ja vaikka jokainen tekopyhä ja viisastelija vaatisi meitä ottamaan päällemme jo poisotetut syntimme, niin älköön hän siihen takertuko, vaan sanokoon Kristuksen kanssa: 'Joka on pesty, hän on kokonansa puhdas'. Joh. 13:10. Mitä minulla ei ole, sitä minulla ei ole. En anna itseäni uskotella, että olen musta, koska keran olen tullut lunta valkeammaksi. Sillä juuri ne synnit, joita tänään olen tehnyt, ovat ennen muita kasteessa pois otetut, minä olen niistä vapautettu.«

Verraton, taivaaseen kantava on kasteemme hyöty ja siunaus.

MIHIN KASTE MEITÄ VELVOITTA?

Mitä suuremmat edut, sitä suuremmat velvoitukset. Kasteen äärettömät armoedut tuovat myös mukanaan vakavat velvollisuudet. Nämä velvoitukset ovat kahdenlaiset: ensiksi velvoitukset itseämme kohtaan ja toiseksi velvollisuudet niitä kohtaan, jotka olemme kasteeseen saattaneet.

Palatkaamme vielä hetkeksi kasteemme etuihin, jotta paremmin käsittäisimme sen velvoitukset. Nämä edut ovat kahdenlaiset. Ensiksi: Jumala lahjoitti meille syntiemme anteeksisäämisen, lapsioikeuden ja iankaikkisen elämän. Nämä lahjat ovat täydelliset ja muuttumattomat. Ne pysyvät varmoina huolimatta siitä, mitä me olemme. Toiseksi: Jumala uudestisyntyi meitä vaikuttaen uskon ja uudistaen olentomme. Mutta tämä usko ja uusi ihminen ei ole täydellinen ja muuttumaton. Se voi joko kasvaa, edistyä ja vahvistua, tai se voi heiketä ja kuolla kokonaan. «Uudestisyntymisen ominaisuudet ovat: jatkuvaisuus ja kasvaminen, menettämisen ja toistumisen mahdollisuus sekä epätäydellisyys vastaanottajan puolelta.» (Lauri Takala, Pelastusjärjestys s. 49). Jos kasteessa syntynyt uusi ihminen kuolee, toisin sanoen, jos ihminen kadottaa kasteessa saamansa uskon ja Pyhän Hengen eikä enää omista autuuttansa, ei häntä enää voida sanoa uudestisyntyneeksi. Hänestä on jälleen tullut vihan lapsi, joka on kuollut rikkomuksiinsa ja synteihinsä.

Tällainen ihminen ei voi lohduttaa itseään sanomalla: «Olenhan kasteessa uudestisyntynyt, olen siis Jumalan lapsi ja taivaan perijä», sillä hän elää synnissä, ilman uskoa ja Pyhää Henkeä ja on kokonaan vanhan ihmisen, kuoleman ja perkeleen vallassa. Missä ei ole uutta ihmistä, siinä ei ole uutta syntymistä eikä kristittyä. Uusi ihminen ei voi elää hetkeäkään ilman Pyhää Henkeä ja totista uskoa Jeesukseen. Missä näitä ei ole, siellä hallitsee ainoastaan vanha ihminen, kuolema ja kadotus. Sillä Raamattu sanoo: «Jolla ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole hänen omansa» ja «Kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia.» Että usko ja uusi syntyminen kuuluvat erottamattomasti yhteen, sen Johannes osoittaa sanoessaan: «Sillä kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman; ja tämä on se voitto, joka on voittanut maailman, meidän uskomme.» 1 Joh. 5:4. Selittäessään tätä tekstiä Luther sanoo mm. näin: «Oikeiden kristittyjen tuntomerkinä, josta heidät tunnetaan, on kuin onkin oleva se, että he ovat Jumalasta syntyneitä.

Se erottaa heidät vääristä lapsista, jotka Jumalan sanasta säilyttävät ainoastaan vaahdon, mutta eivät milloinkaan pääse tuntemaan sen voimaa: siitä sukeutuu ainoastaan keskonen, jossa ei ole mitään todellista, jumalallista elämää eikä voimaa. Ei tässä puhuta Jumalasta syntymisestä ja samalla vanhassa, kuolleessa, maailmallisessa olossa pysymisestä.« Edelleen Luther sanoo, että «tällainen usko ei myöskään ole kylmä, arvoton, sisällyksetön, toimeton ajatus. .. vaan elävä, toimiva voima. Ellei tulos ole tällainen, ovat usko ja uusi syntymäkin olemattomat«. (Kirkkopostilla II, s. 374,376). Samoin sanoo J. Bäck kastetuista: «Kerran päätettyyn toimitukseen nähden ovat he sekä vapautettuja että Jumalan lapsia. Mutta huomaa tarkoin, lukijani: He eivät kaikki ole pysyneet siinä vapaudessa, jolla Kristus on heidät vapahtanut, ja siitä syystä he eivät kaikki myöskään ole Jumalan lapsia sanan vasituisimmassa merkityksessä. Tällaisia ovat ainoastaan ne, jotka ovat kastetut ja uskovat; joka myös selvästi nähdään Paavalin sanoista: 'Te olette kaikki Jumalan lapset uskon kautta Jeesukseen Kristukseen' (Gal. 3:26).« (Terveellinen Oppi, 3 vuosik., 5 sunn. paast.) Siis toisin sanoen: Jumalan kasteessa lahjoittama Kristuksen ansio ja armoliitto pysyvät voimassa kaikkiin kastettuihin nähden, mutta lapsikasteessa tapahtunut uusi syntyminen, so. Pyhän Hengen vaikuttama usko ja uudistus, on lakannut uskottomiin nähden, niin että heitä ei enää kutsuta uudestisyntyneiksi heidän epäuskonsa tähden, vaan he ovat perkeleen sikiöitä, niin kuin Raamattu sanoo Joh. 6:70 ja 8:44; 1 Joh. 3:10.

Mutta kaste kutsuu ja velvoittaa tällaista ihmistä parannukseen, katumuksessa ja uskossa jälleen omistamaan lapsioikeutansa. Vaikka näet ihminen epäuskollaan ja synneillään kuoletti kasteessa synnytetyn uuden elämän, kadotti Pyhän Hengen ja tuli jälleen kyykäärmeen sikiöksi, Jumala ei kuitenkaan katunut eikä peruuttanut kasteessa antamiaan lahjoja ja kutsumista. Kasteessa lahjoitettu Kristuksen ansio, syntien anteeksiantamus, elämä ja autuus on yhä tarjona. Jumalan kasteessa tekemä

liitto pysyy lujana, nimittäin että hän lukee vanhurskaiksi ja saattaa iankaikkisesti autuaiksi kaikki ne, jotka omistavat uskolla Jumalan lahjat. Mikä olisi murheellisempaa ja tuottaisi perkeleelle enemmän iloa kuin se, että kastettu ihminen tallaa epäuskossa näin suurta autuutta tai sen menetettyään etsii nyt töillään ja muilla keinoilla tuota taivaallista rikkautta, joka on kasteessa merkitty hänen nimiinsä, hänen persoonalliseksi omaisuudekseen? Kaste siis kutsuu ja velvoittaa: Palaja! Käy omistamaan autuus, joka on jo omanasi! «Koska me siis synnistä nousemme eli teemme parannuksen», sanoo Luther, «niin emme tee mitään muuta, vaan palaamme takaisin kasteen voimaan ja uskoon, josta olimme luopuneet, ja tulemme taas lupaukseen, joka siihen aikaan meille kasteessa tehtiin, josta synnin kautta olimme luopuneet.» Kun Pyhän Hengen vaikutuksesta palaat omistamaan kasteessa saamaasi autuutta, olet jälleen uudestisyntynyt Jumalan lapsi.

Ei ole mitään oleellista eroa kasteessa tapahtuvalla ja kääntymyksessä evankeliumin kautta tapahtuvalla uudella syntymisellä. Molemmissa tapauksissa uudestisyntyminen on Pyhän Hengen lahjan saaminen ja Kristuksen omistava usko, jotka uudistavat ihmisen. Apostoli kutsuu kasteessa tapahtuvaa uuden syntymisen pesoa Pyhän Hengen uudistukseksi (Tiit. 3:5) ja kääntymyksessä tapahtuvaa uutta syntymistä eläväksi tekemiseksi (Ef. 2:1-5), jolloin saadaan Pyhä Henki (Gal. 3:2; Ef. 1:13). Kol. 2:11-13 Paavali puhuu kasteesta ja sanoo, että siinä «hän teki eläviksi teidät»; sitten hän taas sanoo, että «Jumala on eläviksi tehnyt teidät», kun hän puhuu kääntymisestä Ef. 2. luvun alussa. Raamattu käyttää vaihtoehtoisesti samoja määritelmiä sekä kasteessa että kääntymisessä tapahtuvasta uudistuksesta: uusi syntyminen, eläväksi tekeminen, siirtyminen kuolemasta elämään, pimeyden vallasta Jeesuksen valtakuntaan jne. Sama Pyhä Henki vaikuttaa tämän uudistuksen sanan kautta niin kasteessa kuin kääntymisessäkin.

Sen tähden Raamattu nimenomaan kutsuu kääntymystä ja kasteen armoon palaamista uudeksi syntymiseksi. Pietari kirjoittaa (1 Piet. 1:23-25): «Te, jotka olette uudesti syntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta.» Ja hän osoittaa, ettei hän tarkoita kasteen, vaan evankeliumin vaikuttamaa uutta syntymistä, kun hän lisää: «Ja tämä on se sana, joka on teille ilosanomana julistettu.» Samoin Jaakob kirjoittaa kirjeessään 1:18: «Tahtonsa mukaan hän synnytti meidät totuuden sanalla», ja yhteys osoittaa, ettei hän puhu kasteesta, vaan evankeliumista. Ensimmäisen korinttolaiskirjeensä alussa Paavali sanoo kiittävänsä Jumalaa siitä, ettei hän ollut kastanut kuin muutamia heistä. Mutta myöhemmin hän sanoo: «Minä teidät synnytin evankeliumin kautta Kristuksessa Jeesuksessa.» 1 Kor. 1:14; 4:15. Kysymyksessä ei ollut kasteessa tapahtuva uusi syntyminen. Samoin hän sanoo galatalaisille: «Lapsukaiseni, jotka minun jälleen täytyy kivulla synnyttää», sillä apostolin täytyi heidät jälleen evankeliumilla palauttaa armoon, josta he olivat langenneet. Johannes kutsuu evankeliumin synnyttämää uskoa myös uudeksi syntymiseksi: «Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimensä, jotka eivät ole syntyneet verestä eikä lihan tahdosta eikä miehen tahdosta, vaan Jumalasta.» Joh. 1:12,13, Samoin osoittaa tämä: «Jokainen, joka uskoo, että Jeesus on Kristus, on Jumalasta syntynyt.» 1 Joh. 5:1.

Luther puhuu kirjoituksissaan parannuksesta uutena syntymisenä. «Tämän uuden ihmisen täytyy olla kaikissa kristityissä niin kuin se myös on alkanut heissä olemaan pyhässä kasteessa tai muutoin katumuksessa ja kääntymisessä.» (Kirkkopostilla uud.v. jälk. ep.) Samoin puhuvat Tunnustuskirjamme. Augsburgin tunnustuksen puolustuksessa sanotaan: «Meidän pitää välttämättä uskon kautta tulla vanhurskautetuiksi, sovinto saada ja uudestaan syntyä... Mutta uudestaan syntyminen ilmestyy parannuksen kautta.» «Me sanomme, että parannusta, se on

kääntymistä eli uutta syntymistä pitää koko elämässä hyvän hedelmän ja hyvien töiden seurata... Itse uusi syntyminen tapahtuu alinomaisella vanhan ihmisen kuolettamisella.« Yksimielisyyden ohjeessa sanotaan: «Sillä koska ihminen uskosta (jonka juuri Pyhä Henki yksinänsä vaikuttaa) vanhurskauteen, on se aivan todellisesti itsessään uudestaan syntyminen, koska hän vihan lapsesta nyt syntyy Jumalan lapseksi ja tällä tapaa siirretään kuolemasta elämään.»

Lainamme vielä Lutherin Kirkkopostillasta helatorstain saarnasta, jossa Luther osoittaa, ettei kaste ole pelastaja, vaan pelastuksen väline. Selittäessään lausetta «Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se kadotetaan» hän sanoo mm. näin:

«Tämä lausuma käsitettäköön siis näin, että kasteesta on annettu käsky ja että kaste on vahvistettu; sitä ei siis saa halveksia, vaan viljellä, niin kuin sanottiin. Kuitenkaan sitä ei saa liian ankarasti rajoittaa: Jos ken ei voi tulla kasteelle, hän ei silti joudu kadotukseen tuomituksi.

Tästä antautuu kaiken kaikkiaan seuraavat neljä tapausta:
1) muutamat uskovat ja kastetaan; tämä on Kristuksen yleispätevä käsky ja sääntö, jota on opetettava ja noudatettava;
2) muutamat uskovat, eikä heitä kasteta;
3) muutamat eivät usko, mutta siitä huolimatta heidät kastetaan;
4) muutamat eivät usko, eikä heitä kasteta.

Tekstimme itse tekee saman erotuksen. Aina on niin ikään oltu yksimielisiä siitä, ettei sitä, joka uskoo, tuomita kadotukseen, vaikka ei häntä olekaan kastettu. Saattaahan käydä niin, että joku uskoo, mutta vaikka hän pyytääkin kastetta, kuolema hänet yllättää.« Kirkkopostilla II, s. 540).

Luther mainitsee tällaisen poikkeuksellisen mahdollisuuden osoittaakseen, ettei Jumala ole sitonut autuuttamme yhteen ar-

monvälkappaleeseen niin, että se kieltäisi evankeliumin olevan Jumalan voima pelastukseksi jokaiselle, joka uskoo. Sekä kasteella että evankeliumilla on uudestisyntyttävä voima.

Muutammat pelkäävät kutsua kääntymystä uudeksi syntymiseksi hurmahenkien tähden, jotka kieltävät kasteessa tapahtuvan uuden syntymisen ja asettavat sen yksinomaan kääntymykseen. Mutta jos vaikenemme heidän tähtensä Raamatun puhe- tavasta, emme voi enää puhua vapaasti muistakaan opinkappaleista, koska ei ole mitään opin kohtaa, jota harhaopettajat eivät olisi vääristelleet. Me pidämme lujasti kiinni lapsikasteesta tapahtuvasta uudestisyntymisestä, mutta emme kiellä, ettei olisi uudestisyntymistä myös se, kun kasteen armosta langennut kääntyessään palaa jälleen omistamaan kasteessa saamaansa autuutta. Sillä olemukseltaan uusi syntyminen on uusi luomus Kristuksessa, jonka Pyhä Henki sanan voimalla on uskon kautta synnyttänyt. Kirjassaan «Pelastusjärjestys» tri Takala määrittelee sen näin: «Uudestisyntyminen on Pyhän Hengen sovellut- tavan armon toiminta, jossa hän yhdessä Isän ja Pojan kanssa sulasta Kristuksen ansioon perustuvasta armosta lahjoittaa syn- nissä kuolleelle ihmiselle voimat nousta hengellisestä kuole- masta ja uskon elämän, että hän Jumalan lapseksi otettuna eläi- si iankaikkisesti Jumalan kanssa.»

Väliin kyllä käsitetään kasteessa tapahtuva uusi syntyminen niin laveassa mielessä, että siihen sisällytetään kaikki, mitä kasteessa on tapahtunut. Jos puhumme kasteesta uuden synty- misen pesona näin laajassa mielessä ja vertaamme sitä käänty- mykseen, havaitsemme niissä kyllä eroa: kaste on yksi, vain kerran tapahtuva toimi; tietoinen kääntymys taas voi tapahtua vain sellaiselle, joka on varttunut iässä, ja se saattaa toistua niin usein, kuin langennut palaa jälleen omakohtaiseen armon omis- tukseen. Kaste on iankaikkinen liitto Jumalan kanssa; käänty- mys on kapinallisen syntisen sovintoon pääsyä Jumalan kanssa. Milloin kaste käsitetään näin laajassa mielessä uutena syntymi- senä eikä sen eri puolia oikein ymmärretä eikä selitetä, se saat-

taa johtaa harhakäsityksiin ja sekavuuteen. Kun tältä kannalta katsoen sanotaan uuden syntymisen tapahtuvan vain kerran ja ainoastaan kasteessa, koko kasteasia voi helposti saada maagisen leiman. Myös sen, mitä joku puhuu uudesta syntymisestä tässä laveassa mielessä, toinen jo saattaa omaksua ahtaassa mielessä; hän muovailee siitä erikoisopin, ja kun ei löydä sille varmaa tukea Raamatusta, pönkittää sitä omilla väitteillään. Sanottaneen esimerkiksi: Me voimme vain kerran syntyä tähän elämään, siis me ainoastaan kerran voimme syntyä Jumalasta. Mutta tämä on hengellisten asiain selittämistä järjen mukaan ja sulkujen asettamista Pyhälle Hengelle. Saman arvoinen on väite: Kuollutkin lapsi on vielä vanhempainsa lapsi; siis kastettu ihminen, joka epäuskoisena on hengellisesti kuollut, on kuitenkin uudestisyntynyt Jumalan lapsi! Mutta onko Jumalalla kuolleita lapsia? «Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien.» Voidaanhan myös vedota siihen, että tuhlaajapojan isä sanoi: «Tämä minun poikani oli kuollut ja virkosi eloon.» Ei huomata, että se on vertaus, joka ei ole ollenkaan tarkoitettu selittämään kasteen kohtaa. Ei se liioin todista, että uusi syntyminen ja kuolleista herääminen olisivat kaksi eri asiaa, Jeesushan itse todistaa, että ylösnousemuksen suuri päivä on uudestisyntymistä, kun hän sanoi: «Siinä uudestisyntymisessä, jolloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuiniella.» Ja sanoohan Paavali kasteessa tapahtuvaa uutta syntymistä eläväksi tekemiseksi, kun hän kirjoittaa Kol. 2:12,13: « Ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa... teidät hän teki eläviksi yhdessä hänen kanssaan.» Kumpi lienee suurempi ihme: sekö, että Jumala kutoo ihmisruumiin äidin kohdussa, antaa sille elämän ja saattaa syntymään, vai sekö, että Jumala palauttaa jälleen ja yhdistää sielun kanssa tuhkakksi tulleen ja alkuaineisiin haihtuneen ihmisruumiin ajanrahdussa? Mitä oleellista eroa on syntymisellä ja kuolleista eloon virkoamisella? Kumpaa voisi enemmän ihailta ja ihmetellä?

Palatkaamme siis siihen yksinkertaiseen oppiin, jota kirkko vanhastaan on opettanut ja jonka lapsina olemme katekismuksestamme oppineet: «Isä Jumala ottaa sen, joka kastetaan, lapsuksensa; Poika pukee hänet vanhurskaudellansa; Pyhä Henki hänet uudestisyntyttää ja tekee asumasijaksensa.» Tämän mukaan ei uusi syntyminen sisällä kastetta kokonaisuudessaan, vaan se ymmärretään sanan varsinaisessa mielessä, jolloin se on vain yksi osa kasteen suuresta hyödystä. Nuo kaksi edellistä etua, joista olemme jo puhuneet ovat kokonaan meistä riippumattomat. Kaikille erotuksetta annettiin lapsen oikeudet, lupaukset ja liiton edut, Kun nämä ovat tapahtuneet meidän ulkopuolellamme ja meistä riippumatta, ne pysyvät varmoina ja peruuttamattomina uskottomille ja langenneillekin. Mutta kasteen kolmas hyöty, uusi syntyminen, oli sellainen, että se koski mitä läheisemmin persoonaamme: Pyhä Henki uudisti olentomme niin, että antoi uskon, ojensi tahdon, valaisi mielen ja asettui meihin asumaan. Koska tämä uusi syntyminen tapahtui meidän heikossa, epävarmassa olennessamme eikä poistanut meistä sitä syntistä luontoa, jonka vanhemmiltamme saimme, se on vajava ja kehityksen alainen. Uusi syntyminen, joka on Jumalan kuvan palautumista meihin, pääsi vasta heikkoon alkuun kasteessamme. Jos joku sanoisi: «Minussa on uusi syntyminen täydelleen tapahtunut», se olisi samaa, kuin hän sanoisi: «Minussa on Jumalan kuva tullut täydelliseksi enkä enää syntiä tee». Kasteessa alkanut uusi syntyminen tulee täydelliseksi vasta ylösnousemuksessa, kun Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella.

Mutta mihin kaste velvoittaa meitä, jotka elämme sen armon osallisuudessa? Kasteessa saamamme autuus on kyllä täydellinen. Mutta meissä oleva Pyhän Hengen uudistus, usko ja pyhitys, on vielä heikkoa. «Koska meillä täällä eläessämme on

ainoastaan Hengen esikoislahja, eikä uudestisyntyminen ole täydellinen, vaan ainoastaan päässyt meissä alulle, jatkuu lihan taistelu ja sota Henkeä vastaan yhä valituissa ja todella uudestisyntyneissä ihmisissä.» (Yks. ohje II, 68). Sen tähden kaste velvoittaa meitä uuden ihmisen vahvistamiseen, joka ei voi tapahtua muuten kuin vanhan ihmisen kuolettamisen kautta.

Uskovaistakin vielä kiusaa paha himo, ahneus, itsekkyyks, kiittämättömyys, kärsimättömyys, rakkaudettomuus, viha, kosto, laiminlyönnit, hitaus, hengellinen kylmyys, penseys, haluttomuus sanaan ja rukoukseen jne. Nämä ja samankaltaiset kiusaukset johtuvat vanhasta ihmisestä, joka on luontomme perinpohjainen, sanoin kuvaamaton turmelus. Ne ovat todellisia, kauheita syntejä, joiden valtaanpääsy merkitsisi uskosta lankeamista ja kuolemaa. Sen tähden, mitä voimakkaammin Pyhä Henki meissä elää ja hallitsee, sitä syvemmin ja katkerammin tunnemme tämän ja valitamme apostolin kanssa tätä kurjuutta haikein kyynelin: «Minä viheliäinen ihminen! Kuka päästää minut tästä kuoleman ruumiista?» Tässä juuri pyhä kasteemme tulee meille avuksi kaksin käsin.

Yhdellä kädellä se auttaa meitä teloittajan ja hautaan toimittajan virkaan: ristiinnaulitsemaan ja hautaamaan vanhaa ihmistämme. Sillä «me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut». Niin kuin Kristus kuoli syntiemme tähden, niin mekin siihen kuolemaan kastettuina tahdomme kuolla synnille elääksemme vanhurskaudelle. Me inhoamme, suremme ja lain ruoskalla pieksämme ja painamme alas meissä olevan vanhan ihmisemme syntihaluja ja pyyteitä. Tämä on alinomaista, kovaa ja väsyttävää sotaa, josta vasta kuolema meidät vapauttaa.

Toisella kädellä kaste nostaa meitä sodassa väsyneitä ja raskautettuja riemulliseen voittoon, sillä kasteemme vakuuttaa: «Niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.» Se nos-

taa ja vahvistaa sisällistä, uutta ihmistämme, että se todella elää pyhydessä omistaen kaikki kolmiyhteisen Jumalan hyvät työt. «Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällemme pukeneet.» Gal. 3:27. Sanomme synneillemme: «Te olette kaikki hukkuneet ja tyyten hävinneet Kristuksen kuolemaan!» Sanomme laille: «Mistä voit enää tuomita, kun olen Kristukseen pukeutunut!» Sanomme kuolemalle: «Olen puettu Kristukseen, joka on sinut kukistanut!» Sanomme kaikille helvetin valloille: «Olen kääritty Kristukseen Jeesukseen, joka on riisunut teiltä aseet ja saanut teistä riemuvoiton!» Näin me päivittäin pukeudumme kasteessa saamaamme Kristuksen vanhurskauteen ja olemme Jumalan rakkaat, valitut, pyhät ja autuaat lapset. Kasteemme taluttaa uutta ihmistä vanhan ihmisen haudan yli riemusaatossa iankaikkiseen elämään. Olkoot kiusaukset, koettelemukset, vaivat, ahdingot ja taistelut kuin kakin suuret, me saatamme kuitenkin sanoa: «Oi liiton Jumala, ethän unohda sitä sopimusta, minkä kasteessa teit minun kansani! Täytähän minussa silloin alkamasi hyvän työn!» Ja hän vastaa: «Vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty, eikä minun rauhanliittoni horju.» Jes. 54:10.

Vanhempina, kummeina ja seurakuntana kaste myös asettaa meille vakavat velvoitukset.

Kun pienokainen on pyhässä kasteessa syntynyt Jumalan lapseksi, on meidän häntä nyt sellaisena kohdeltava. Hänen täytyy kasteensa jälkeen saada sanan väärentämätöntä maitoa, että hän kasvaisi armossa. Kun hän vanhempainsa käsivarsilla oppii ymmärtämään sanoja: isä, äiti, tulee hänen myös oppia Jeesus-nimi, Sopertava kieli tulee taivuttaa sen nimen tunnus-tamiseen ja rukoilemiseen. Niin kuin kukka kääntyy aurinkoon, niin nuo pienet taivaan taimet haluisasti ilman epäilystä kurot-

tautuvat Jeesus-valoa kohden. Mikä kauhea synti, että niin monet kastetut lapsukaiset saavat hengellisesti surkastua ja nääntyä nälkään! Varo siis, isä ja äiti, ettet laiminlyönnilläsi halveksi ja pahenna yhtäkään näistä pienistä! Ei sinulla eikä kenelläkään ihmisellä maan päällä voi olla suurempaa ja tärkeämpää tehtävää kuin että hoidat kastetun lapsukaisen Jeesuksen nimeen. Kun hän tulee tietoiseksi omasta olemisestaan ja vanhemmistaan, tulee hänen myöskin saada iloiten tietää, että hän on Jeesuksen oma. Kun hän alkaa puhua ja toimia ja kun vanha ihminen alkaa nostaa päätään, häntä täytyy myös opettaa kasteen armon voimalla kuolettamaan vanhaa ihmistä, että uusi ihminen saisi elää ja hallita.

Hengellisen elämänsä kasvamiseksi kastettu lapsi tarvitsee lain ja evankeliumin oikeaa käyttöä. Jos käytämme ainoastaan lakia ja pelotamme lasta Jumalan vihalla ja rangaistuksella, uskonelämä lakastuu ja lapsi painuu epäilyksiin ja lain orjuuteen. Valitettavasti monet kristityt vanhemmat ovat kasvattaneet lapsiaan tällaisella lain kurilla ja ankaruudella. Mutta laki synnyttää orjuutta, vihaa ja pelkoa, niin että suuremmaksi tultuaan lapset kääntävät selkensä Jumalalle ja syöksyvät suin päin jumalattomuuteen. Jos taas lapsille puhutaan pelkästään evankeliumia eikä opeteta heitä tuntemaan Jumalan vanhurskasta vihaa ja tuomiota synnin yli, heistä kasvaa suruttomia nimikristittyjä. Milloin olemme rangaisseet ja varoittaneet lasta Jumalan lain uhkauksilla ja tuomiolla, älkäämme koskaan jättäkö asiaa siihen, vaan kirkastakaamme myös Jumalan armo, rakkaus ja anteeksiantamus. Tämä on erittäin tärkeä sen tähden, että kristillisen kodin lapsi saattaa hyvinkin varhain joutua lain synnyttämään hätään, pelkoon ja epätoivoon. Kuinka onnellinen on se lapsi, joka saa silloin kuulla, että Jeesuksen veri on jo pyhässä kasteessa pessyt pois syntitahrat!

Nurja ja jumalaton on myös se menettely, että lapsille teroitetaan: «Olkaa kilttejä, tehkää hyvää, jotta pelastuisitte!» Siten lasta ohjataan pelastumaan ulkonaisen siveyden nojalla. Pitäi-

sihän meidän tietää, ettei lapsikaan ole hyvä, vaan turmeltunut, ettei hän voi omasta voimastaan rakastaa Jeesusta eikä tehdä hyvää. Myös lapsessa on se luulo hyvistä töistä, että niitä tekemällä päästään taivaaseen. Älkäämme siis vahvistako heitä tekopyhydessä. Kirkastakaamme heille Kristuksen rakkautta, joka synnyttää vastarakkauden ja antaa voimaa elää Jumalan lapsina.

Samoin on seurakunnalla erikoinen velvollisuus niihin lapsiin nähden, jotka se on pyhässä kasteessa saattanut Jumalan armoliittoon ja seurakunnan yhteyteen. Vaikka seurakunta olisi aivan pieni ja toimisi kuinka vaikeissa olosuhteissa, ei se kuitenkaan vapauta sitä Jeesuksen käskystä: «Opettakaa heitä pitämään kaikki, minkä minä olen käskenyt teidän pitää.» Mikään ei voi korjata sitä syntiä, että seurakunta lyö laimin lasten kristillisen opetuksen. Pyhäkoulut, raamattuleirit, rippikoulut ja kristilliset päiväkoulut ovat siis Jumalan sanan ja pyhän kasteen velvoittamat. Niiden hyväksi emme voi koskaan liiaksi uhrata ja tehdä työtä. Sillä kun juurrutamme lapset Jumalan sanaan ja kasvatamme heitä kasteen armon osallisuudessa, he säilyvät kristittyinä; jos he siitä lankeaisivatkin, he voivat palata takaisin. «Totuta poikanen tiensä suuntaan, niin hän ei vanhanakaan siitä poikkea.» Sananl. 22:6.

Voimallinen ja lohduttava on Raamatun oppi pyhästä kasteestamme. Se ei kiedo meitä kasteen muodollisiin puoliin eikä vaadi meiltä ihmistöitä. Sanan oppi vie meitä kasteemme varsinaiseen hyötyyn: autuuteemme Kristuksessa. Se antaa meille lujan pohjan ja varman perustuksen, joka kestää silloinkin, kun kaikki omamme pettää ja luhistuu. Kristitty löytää siinä elämän kartan, jonka mukaan hän iloitsee täällä autuudestaan kehdestä hautaan asti, kilvoittelee uskossa ja saa lopulta riemuvoiton. Se laskee Herran seurakunnalle selvän toimintaohjelman, joka on luotettava, onnistunut, yksinkertainen ja käytännöllinen ja jonka noudattaminen tuo menestystä ja kaikkea hyvää. Ahke-roikaamme siis tuntea ja käyttää hyödyksemme Raamatun ja

luterilaisen kirkkomme oppia pyhästä kasteesta. Käyttäkäämme kastettamme varsinkin kiusausten ja koettelemusten hetkinä.

«Mun Jeesus kastoi, itse puki
Mun taivaan juhlapuvulla.
Hän minut lapseksensa luki,
Kaunisti autuudellansa.
Mun verellään hän lunasti,
sen todistaa nyt kasteeni.»

Amen.

[TAKAKANSI]

Tämän esitelmän on pitänyt pastori, teol. tri **Gustaf A. Aho** (1897 - 1973), joka toimi Amerikan Evankelis-Luterilaisen Kansalliskirkon pastorina ja sittemmin sen johtajana. Hän toimi myös Suomessa Lahden Tunnustuksellisen Luterilaisen Seurakunnan pastorina v. 1954 – 1957.

Ahon kirjallisesta tuotannosta on julkaistu suomenkielellä STLK:n kustantamana saarnakirjat ”Vanhan Testamentin esikuvia Jeesuksesta” ja ”Katso, Jumalan Karitsa” sekä vihkonen ”Pyhän kasteen sakramentti” ja runokirja ”Jeesus elää”. SLEY on julkaissut hänen saarnakirjansa ”Elävän veden virtoja” ja ”Sinulla on Jeesus” sekä hartauskirjan ”Voimattomalle voimaa”.

Julkaisija

Raamatun ja luterilaisen tunnustuksen mukaista opetusta

Pyhästä kasteesta on laajemmin seuraavissa STLK:n julkaisemissa kirjoissa:

Markku Särelä: **Lapsikaste** on raamatullinen (suomi ja venäjä)

Vähä Katekismus ja sen laaja selitys, **Kristinoppi** (suomi, englanti, venäjä, viro, latvia, liettua, ukraina, tulossa ruotsi)